

A-PBT-A-11/2014. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület T.M. (xxx szám alatti lakos, a továbbiakban: Kérelmező) – ABC Bank (yyy, a továbbiakban: pénzügyi szolgáltató) ellen benyújtott kérelmére indult pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban a 2014. január 28. napján megtartott meghallgatáson az alábbi

AJÁNLÁST

tette:

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa ajánlja, hogy a pénzügyi szolgáltató a Kérelmezővel kötött xxx számú xxx gyorskölcsönszerződésből ne érvényesítsen követelést.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézbesítésétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MNB tv.) rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

A pénzügyi szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentiekén túl – az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül – akkor is kérheti a Fővárosi Törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a pénzügyi szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület – a Kérelmező nevének megjelölése nélkül – jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét – legkorábban az ajánlásnak a pénzügyi szolgáltató részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével – nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a pénzügyi szolgáltatót és a Kérelmezőt, hogy jelen ajánlás végrehajtásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban tájékoztassák a Pénzügyi Békéltető Testületet.

A Pénzügyi Békéltető Testület ajánlása nem érinti a Kérelmezőnek azt a jogát, hogy a pénzügyi szolgáltatóval szembeni igényét bírósági eljárás keretében érvényesítse.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését az MNB tv. 113. § b) pontja, 116. §-a, valamint 119. § (1) bekezdése alapján hozta meg.

INDOKOLÁS

A Kérelmező 2013. november 12. napján érkezett kérelmével fordult a Pénzügyi Békéltető Testülethez pénzügyi fogyasztói jogvita rendezése érdekében. Kérelmében előadta, hogy a pénzügyi szolgáltató xxx gyorskölcsönszerződésből támaszt vele szemben követelést. A Kérelmező előadta azt is, hogy házastársa 2013. június 19-én xxx-en egy termékbemutatón vett részt, ahol „sorsolást

követően (...) aláírták vele a nyeremény átvételét. Ezt követően a <nyereményt> a lakásunkba hozták (...) ott kinyomtatott dokumentumokat és aláírták velem.”

A Kérelmező állítása szerint majdnem egy hónappal később a pénzügyi szolgáltató leveléből értesült arról, hogy kölcsönügyletet kötött, amelyre azonnal reagált: 2013. július 18-án postára adott nyilatkozatában kérte az xxx számú kölcsönszerződés érvénytelenítését arra hivatkozva, hogy a szerződést a két tanú utólag írta csak alá, ennek megfelelően a Kérelmező saját példányán a tanúk aláírása nem is szerepel. Ugyanebben a nyilatkozatban felhívta a pénzügyi szolgáltató figyelmét, hogy amennyiben a kölcsönszerződés felbontásáról 15 napon belül nem értesíti, jogos érdekét hivatalos útra tereli. A Kérelmező a keltezés helyének és idejének feltüntetését követően a nyilatkozat tanúsága szerint mellékelte a 2013. június 19-én kelt kölcsönszerződés tanúk által alá nem írt példányát. Az irat legalján – eltérő kézírással – a kölcsönszerződés felbontását a „feleség, aki a beteg férjét ápolja” is kéri, aki ezt követően nevét és lakcímét is megjelöli.

Tekintettel arra, hogy a szerződés felbontására irányuló szándékát a pénzügyi szolgáltató elutasította, a Kérelmező a Pénzügyi Békéltető Testülethez írt beadványában a szerződés közös megegyezéssel történő megszüntetését kezdeményezve elsődlegesen egyezség létrehozásának elősegítését, másodlagosan a szerződés érvénytelenségének megállapítását kérte.

A pénzügyi szolgáltató válasziratában előadta, hogy a Kérelmező nevében 2013. június 25-én a terméket értékesítő kereskedőn keresztül érkezett hozzá áruvásárlási hitelkérelem. A kölcsönszerződésen az aláírás, tanúzás rendben volt, azonban hiányzott az utolsó havi nyugdíjszelvény, így a pénzügyi szolgáltató 2013. június 27-én kelt levelében a kereskedőtől pótlást kért, aki a hiányzó dokumentumot 2013. július 2-án csatolta. A pénzügyi szolgáltató pozitív hitelbírálatot követően xxx számlaszámon 350.000,- forint összegű xxx gyorskölcsönt engedélyezett a Kérelmező részére 24 havi futamidőre, 20.836,- forint törlesztőrészlet havi megfizetésével, a kereskedő által forgalmazott, „xxx” elnevezésű termék ellenértékének kiegyenlítésére. A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy az összeget 2013. július 3-án folyósította a kereskedőnek, a kölcsönszerződést pedig 2013. július 10-én postázta a Kérelmező címére.

A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy a Kérelmező házastársától „a hitelszerződés érvénytelenítését” kérő levelet 2013. június 22-én vette át. Mivel a bejelentés meghatalmazást nem tartalmazott, az abban kifogásolt körülményekre adott válaszát közvetlenül a Kérelmezőnek küldte meg, a Kérelmező házastársa részére kizárólag általános információt nyújtott. Előadta, hogy abban az esetben van lehetőség a kölcsönszámla lezárására, ha a kereskedő ún. sztornó kérelmet küld, és a teljes folyósított összeget annak járulékaival együtt visszautalja a pénzügyi szolgáltató részére. Mivel ezidáig ez nem történt meg, és a Kérelmező a szerződéskötést követően egyetlen alkalommal sem tett eleget fizetési kötelezettségének, a hitelszámla a válaszirat elkészítésének napján 111 656,- forint hátralékos tartozást mutatott. A pénzügyi szolgáltató ennek igazolására válasziratához mellékelte a Kérelmező hitelszámlájának forgalmi kimutatását.

A meghallgatásról szóló értesítésben az eljáró tanács felhívta a pénzügyi szolgáltatót, hogy válasziratához mellékelje a kereskedővel kötött kétoldalú együttműködési megállapodást annak valamennyi mellékletével együtt, illetve a vitás ügyben a Kérelmezővel folytatott teljes levelezését.

A Pénzügyi Békéltető Testület a vitás ügyben indult pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban 2014. január 8-án és 2014. január 28-án meghallgatást tartott. Az első meghallgatáson a felek fenntartották az írásban előadottakat, és egyezően előadták, hogy a Kérelmező a kölcsönszerződést 2013. június 19-én nem yyy-on, hanem xxx-en írta alá. Az első meghallgatáson a Kérelmező a döntésre irányuló indítványát módosította, a szerződés közös megegyezéssel történő megszüntetése helyett annak felbontását kérte.

Mivel a pénzügyi szolgáltató a kereskedővel kötött együttműködési megállapodás valamennyi mellékletét felhívás ellenére nem csatolta, és az eljáró tanács további bizonyítékok beszerzését tartotta szükségesnek, továbbá figyelemmel arra, hogy a pénzügyi szolgáltató a Kérelmező módosított indítványának megvizsgálására határidőt kért, az eljáró tanács a felek közötti, esetleges egyezség létrehozása érdekében folytatólagos meghallgatás kitűzéséről határozott.

A meghallgatási időközben a pénzügyi szolgáltató az eljáró tanács ismételt felhívására sem csatolta a kereskedővel kötött együttműködési megállapodás 1/a és 1/b számú mellékleteit, azonban az eljáró tanács által kért további okiratok rendelkezésre bocsátásával egyidejűleg előadta, hogy nem járul hozzá a Kérelmező döntésre irányuló indítványának módosításához.

A 2014. január 28-án tartott folytatólagos meghallgatáson az eljáró tanács kérdésére a pénzügyi szolgáltató előadta, hogy a kölcsönszerződést 2013. október 21-én felmondta, a meghallgatás napján a Kérelmezővel szembeni teljes követelése járulékokkal együtt kb. 417 736.- forint. A Kérelmező előadta, hogy a kölcsönszerződés felmondásáról a meghallgatáson szerzett tudomást, és továbbra is a szerződés felbontását kérte. A felek egyebekben fenntartották az általuk addig előadottakat.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa a felek előadásai és a rendelkezésre bocsátott bizonyítékok alapján a következőket állapította meg:

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 315. §-a értelmében a pénzügyi szolgáltató a függő ügynökeként eljáró kereskedőért – mint a kötelezettsége teljesítéséhez vagy joga gyakorlásához igénybe vett harmadik személy magatartásáért – a szerződéses jogviszony valamennyi létszakában felel.

A Kérelmező a kölcsönszerződés pénzügyi szolgáltató által még alá nem írt példányát az okirat tanúsága szerint 2013. június 19-én yyy-on írta alá. A felek a 2014. január 8-án tartott meghallgatáson egyezően előadták, hogy a Kérelmező a kölcsönszerződést xxx-en írta alá.

Az eljáró tanács álláspontja szerint a kereskedő a kölcsönszerződés keltének valótlan feltüntetésével a teljes bizonyító erejű magánokiratokra irányadó törvényi előírásokon túlmenően súlyosan megsértette a pénzügyi szolgáltatóval kötött kétoldalú együttműködési megállapodás 1.1., 1.3., 2.3., 2.4., illetve 2.6. pontjait és 3. számú mellékletét. A Kérelmező továbbá nem tudott joghatályosan élni az üzleten kívül fogyasztóval kötött szerződésekről szóló 213/2008. (VIII. 29.) Korm. rendeletben a fogyasztót megillető jogosultságokkal sem.

Az eljáró tanács megállapította továbbá, hogy a kölcsönszerződésen a pénzügyi szolgáltató aláírása mellett a keltezés dátuma 2013. július 3. A pénzügyi szolgáltató ugyanezen a napon folyósította a kölcsön összegét a kereskedő kezébe, a Kérelmező xxx számú hitelszámláját a kölcsön összegének

erejéig megterhelte, majd a kölcsönszerződést 1 héttel később – 2013. július 10-én – postázta a Kérelmezőnek.

A Ptk. 213. §-ának (1) bekezdése értelmében a szerződés távollévők között akkor jön létre, amikor az elfogadó nyilatkozat az ajánlattevőhöz megérkezik.

A szerződéskötéskor hatályban volt, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 77. §-ának (2) bekezdése értelmében pénzügyi intézmény kockázatvállalással járó ügyletet kizárólag írásban köthet. A Hpt. 210. § (1) bekezdése értelmében a pénzügyi intézmény pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződést csak írásban köthet.

A pénzügyi szolgáltató xxx Gyorskölcsön Üzletszabályzatának (a továbbiakban: Üzletszabályzat) xxx pontja értelmében a pénzügyi szolgáltató az ott meghatározott feltételek teljesülése esetén köti meg a kölcsönszerződést. Az Üzletszabályzat yyy pontja értelmében a kölcsön folyósítása akkor történik meg, amikor a kölcsönszerződés Kérelmező által aláírt példányai a pénzügyi szolgáltató rendelkezésére állnak. Az Üzletszabályzat zzz pontja értelmében viszont a kölcsön folyósításának feltétele a kölcsönszerződés szerződő felek általi aláírása és a hatálybalépés kikötött feltételeinek maradéktalan teljesítése.

A fentiek alapján az eljáró tanács megállapította, hogy a pénzügyi szolgáltató a Ptk. 213. §-ának (1) bekezdésével ellentétesen folyósította a kölcsön összegét a közvetítő kezébe. Ezzel egyidejűleg súlyosan megsértette a Hpt. 77. §-ának (2) bekezdésében és 210. §-ának (1) bekezdésében foglaltakat. Kötelezettségvállalása ellentétben áll továbbá az Üzletszabályzat zzz pontjával.

A pénzügyi szolgáltató nem igazolta továbbá azt sem, hogy a kölcsönszerződés Kérelmező által 2013. június 19-én történt aláírása, illetve annak 2013. július 10-ét követő kézhezvétele között a 2013. július 1-jén hatályba lépett xxx Gyorskölcsönök Üzletszabályzatát a Kérelmező részére átadta.

Az eljáró tanács megállapította, hogy a pénzügyi szolgáltató a folyósítást követően, 2013. július 22-én a Kérelmezőtől az ügylet elbírálásához a fogyasztóknak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Fnytv.) 1. mellékletének megfelelő okirat aláírt példányának visszaküldését kérte. Tekintettel arra, hogy a Kérelmező a szerződés felbontását célzó nyilatkozatát már előzőleg megküldte a pénzügyi szolgáltató részére, a törvény erejénél fogva a hitelfolyósítást megelőzően aláírandó okiratot utólag nem írta alá.

Az eljáró tanács a felek egyező előadásából megállapította, hogy az pénzügyi szolgáltató az Fnytv. 6. § (3) bekezdése 8. pontját megsértve a Kérelmezőt a kölcsönszerződés megkötését megelőzően nem tájékoztatta a teljes hiteldíj mutatóról (THM).

Az eljáró tanács a felek közötti levelezésből azt is megállapította, hogy a pénzügyi szolgáltató a Kérelmezőt válaszleveleiben folyamatosan tájékoztatta a törlesztőrészek visszatartásának lehetőségéről.

Az Üzletszabályzat xyz pontja értelmében, ha a Kérelmező hibás teljesítésből eredő követeléseinek a kereskedő határidőben nem tett eleget, a Kérelmező a kölcsönszerződés alapján esedékessé váló törlesztést az igénye kielégítéséig visszatarthatja.

Tekintettel arra, hogy az Fnytv. 22. §-a alapján az elálláshoz nem szükséges a kereskedőtől az Üzletszabályzat aaa pontjában megnevezett igazolás, a törlesztőrészlet visszatartásához pedig a bbb pontban a közvetítővel közösen felvett jegyzőkönyv, az eljáró tanács nem értékelte a Kérelmező terhére, hogy a – kölcsönszerződés szabályos teljesítésében egyébiránt teljesen érdektelen, a fogyasztói szavatossági jogok érvényesítésében viszont a teljes vételár birtokában már ellenérdekű – kereskedőtől szavatossági jogainak érvényesítéséhez nem tudta beszerezni a törvényi előírásokon túl az Üzletszabályzat által megkövetelt további jognyilatkozatokat.

Az eljáró tanács utal a kereskedő és a pénzügyi szolgáltató között létrejött együttműködési megállapodás 2.12-es pontjára, amely az Üzletszabályzat ccc pontjával ellentétben a fogyasztói szerződés keretében érvényesített szavatossági és jótállási igények intézéséről szóló 49/2003. (VII. 30.) GKM rendeletben foglalt kötelezettségek elmulasztásáért a kereskedőt (azaz a termék eladóját) teszi felelőssé. Az együttműködési megállapodás 2.8. pontja az áru vevő részére történő átadását a kölcsönigénylés jóváhagyásához köti. Ezzel ellentétben az előadottak alapján az árut a kereskedő azon a napon hozta a Kérelmező lakására, amikor ő a kölcsönigényléshez szükséges iratokat aláírta, a pénzügyi szolgáltató pedig még ezt követően a hitelbírálatához további dokumentumokat kért tőle.

Az eljáró tanács álláspontja szerint a Kérelmező az általában elvárható módon járt el, és ezt okiratokkal is alátámasztotta, amikor a szerződés felbontására irányuló szándékát jelezte a pénzügyi szolgáltatónak, ezt követően pedig haladéktalanul a Pénzügyi Békéltető Testülethez fordult vitás ügyének rendezése végett.

Az Pénzügyi Békéltető Testület a Kérelmező döntési indítványának módosítását az alábbiak szerint vizsgálta:

Az MNB tv. 102. § (1) bekezdése értelmében a Pénzügyi Békéltető Testület eljárása megindításának feltétele, hogy a fogyasztó közvetlenül megkísérelje vitás ügyének rendezését a pénzügyi szolgáltatónál. Az MNB tv. 112. § (1) bekezdése értelmében a kérelem, illetve a válaszirat az eljárás során szabadon módosítható vagy kiegészíthető, kivéve, ha az eljáró tanács ezt az okozott késedelemre tekintettel kizárja, vagy a pénzügyi szolgáltató az alávetésre hivatkozva a kérelem módosítása vagy kiegészítése ellen tiltakozik.

Az eljáró tanács a rendelkezésére álló okiratokból megállapította, hogy a Kérelmező a pénzügyi szolgáltatótól az előzetes panasz eljárás során a szerződés felbontását és nem megszüntetését kérte. Erre tekintettel az eljárás során sem a kérelem módosításának, sem a válaszirat kiegészítésének nem merült fel törvényi akadálya.

Az eljáró tanács hangsúlyozza, hogy a pénzügyi szolgáltató sem válasziratában, sem később annak kiegészítéseként a Kérelmezővel folytatott levelezés részeként nem csatolta a kölcsönszerződés 2013. október 21-én kelt felmondását, a Hpt. 210. §-ának (15) bekezdése szerinti felmondást megelőző fizetési felszólítás, illetve a felmondás Kérelmező részére történt kézbesítését hitelt érdemlően nem igazolta. A pénzügyi szolgáltató a kölcsönszerződés felmondásáról az eljáró tanács külön felhívására csak a folytatólagos meghallgatáson adott utólagos tájékoztatást, és a felmondásra, illetve a Kérelmezőnek a Hpt. 210. §-ának (15) bekezdése szerinti felmondást megelőző fizetési felszólítására vonatkozóan a teljes eljárás folyamán semmilyen okirati bizonyítékot nem csatolt.

Figyelemmel arra, hogy a pénzügyi szolgáltató a kölcsön összegét a Ptk. 213. § (1) bekezdése, illetve a Hpt. 77. § (2) bekezdése, valamint 210. § (1) bekezdése ellenére még a szerződés létrejötte előtt folyósította a kereskedőnek, továbbá a szerződéskötést megelőzően nem tájékoztatta a Kérelmezőt az Fnytv. 6. § (3) bekezdése 8. pontja szerint a THM-ről, valamint nem igazolta a kölcsön folyósításának időpontjában hatályos Üzletszabályzat Kérelmező által történt átvételét, az eljáró tanács helyt adott a Kérelmező kölcsönszerződés felbontására irányuló indítványának azzal, hogy a pénzügyi szolgáltató a szerződésből eredően vele szemben követelést ne érvényesítsen.

Az MNB tv. 113. § b) pontja alapján egyezség hiányában a tanács az ügy érdekében ajánlást tesz, ha a kérelem megalapozott, azonban a 39. §-ban meghatározott törvények hatálya alá tartozó szervezet vagy személy az eljárás kezdetekor úgy nyilatkozott, hogy a tanács döntését kötelezésként nem ismeri el, illetve ha a tanács döntésének elismeréséről egyáltalán nem nyilatkozott.

A fentiek alapján a Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanács a rendelkező részben foglaltak szerinti ajánlást tette.

Budapest, 2014. február 06.

dr. Gáll Tamás s.k.,
az eljáró tanács tagja

dr. Bukta Krisztina s.k.,
az eljáró tanács elnöke

Prihoda Anikó s.k.,
az eljáró tanács tagja